

I. VYHODNOCENÍ ZIMNÍ ÚDRŽBY SILNIC V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI V ZIMNÍM OBDOBÍ 2015-2016

1. Rozsah udržované sítě

Silniční síť v Moravskoslezském kraji, na které provádí v období od 1. 11. do 31. 3. běžného roku Správa silnic Moravskoslezského kraje, příspěvková organizace (dále je SSMSK), **zimní údržbu, čítá 3377 km silnic**, z toho 40 km dálnic II. třídy, 581 km silnic I. třídy, 2732 km silnic II. a III. tříd a dále 24 km účelových komunikací (Hvězda-Ovčárna, v průmyslové zóně Nošovice, komunikace kolem pily v Paskově a kolem letiště Leoše Janáčka v Mošnově). Celkem 169 km silnic II. a III. tříd v kraji spadá do režimu v zimě neudržovaných.

Krajem prochází dálnice D1 a od 1. 1. 2016 dva úseky dálnice D48 a D56, 12 silnic I. tříd. 60 km dálnic v kraji a 44 km silnic I. tříd na území Statutárního města Ostravy spadá do přímé správy Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen ŘSD) včetně zajištění jejich údržby.

Zimní údržba silnic I. tříd a dálnic D48 a D56 na území Moravskoslezského kraje byla prováděna na základě Smlouvy o zajištění údržby vybraných silnic I. třídy, která byla uzavřena mezi Ministerstvem dopravy a SSMSK v roce 2007, ve znění jejich pozdějších dodatků. Platnost smlouvy trvá do 30. 9. 2017 a obsahuje také od zimní sezóny 2013 - 2014 údržbu vybraných úseků silnic I. tříd na území Zlínského kraje, a to silnice I/35 v úseku státní hranice – Rožnov p. R. a silnice I/58 Frenštát p. R. – Rožnov p. R. v celkové délce cca 24 km.

2. Zhodnocení přípravy na zimní období

Příprava na zimní období 2015/2016 byla zahájena již po ukončení předchozí zimní sezóny, a to vyhodnocením průběhu zimní údržby silnic a zejména přípravou pořízení nového strojního a technického vybavení pro zabezpečení zimní údržby v sezóně následující. Během letního období byla provedena optimalizace okruhů zimní údržby na základě zkušeností z předchozího zimního období v oblasti Havířova, dále v oblastech Mostů u Jablunkova a na úsecích nově vzniklých dálničních tahů D56 a D48 posílením údržbových kapacit a na nově otevřeném úseku silnice I/11 z Ostravy do Opavy.

V předstihu byl zpracován Plán zimní údržby rychlostních komunikací, silnic I., II. a III. tříd na území Moravskoslezského kraje, který zastřešuje jednotlivé plány zimní údržby silnic středisek SSMSK. **Schválení samotného plánu zimní údržby silnic předcházelo včasné ustavení okresních a krajského operačního štábu zimní údržby**, na jejichž jednání před zahájením zimní sezóny byly projednány postupy a součinnosti jednotlivých složek, zúčastněných přímo v zimní údržbě anebo při řešení nastalých situací v jejím průběhu včetně složek integrovaného záchranného systému Moravskoslezského a Zlínského kraje.

Plán zimní údržby silnic v kraji byl řádně projednán na první schůzi krajského operačního štábu zimní údržby silnic dne 1. 9. 2015, byl projednán výborem pro dopravu zastupitelstva kraje a byl vzat na vědomí radou kraje dne 10. 9. 2015. Dále byly plány zimní údržby silnic jednotlivých středisek potvrzeny Schvalovací doložkou Ministerstva dopravy a Ředitelstvím silnic a dálnic ČR ze dne 23. 10. 2015. Připravenost techniky i personálu k zimnímu období v kraji byla projednána na zasedání hlavního operačního štábu zimní údržby na Ministerstvu dopravy v Praze dne 27. 10. 2015.

Před vlastním zahájením zimní sezóny byla formou organizačních směrnic a příkazů ředitele přijata organizační opatření k zabezpečení výkonu zimní údržby a dispečerských služeb v rámci organizace s důrazem na respektování ustanovení zejména zákoníku práce, týkajících se režimu nepřetržitých služeb, přesčasovosti a povinných přestávek, k zajištění zdárného průběhu služeb z hlediska bezpečnosti práce, dodržování rychlosti při pluhování a kontaktu dispečerů s veřejností. S předstihem byly zpracovány harmonogramy dispečerských služeb a služeb řidičů vozidel zimní údržby pro celé zimní období. Veškerý personál provádějící zimní údržbu včetně dispečerů byl včas a řádně proškolen z technologických a provozních předpisů a požadavků na provádění prací zimní údržby. Službu konající dispečeré podstoupili písemný test základních znalostí ve vztahu k problematice zimní údržby.

V průběhu přípravy na zimní technologické období byla rovněž aktualizována pravidla pro výkon zimní zpravodajské služby, jež byla součástí Jednotného systému dopravních informací ČR (JSDI). Celostátní zpravodajská činnost byla zahájena dne 1. 11. 2015. Na webových stránkách JSDI, ŘSD ČR a SSMSK byly podávány informace o zabezpečení a aktuálním stavu sjízdnosti silnic v kraji. Tyto informace byly podávány operativně, tzn. i mimo stanovené časy pravidelného zpravodajství vždy tehdy, pokud došlo k zásadní změně ve stavu sjízdnosti silnic.

Ještě před začátkem zimního období byly na všech cestmistrovstích doplněny zásoby posypových materiálů, tj. soli a drtí na plné kapacity skladů s využitím materiálu uspořené za minulé zimní období na celkové množství cca 31 000 tun soli a cca 50 000 tun inertních materiálů. Posypová sůl byla pořízena za letní ceny a množství uskladněné soli předpokládalo zajištění soběstačnosti v případech nepříznivých klimatických podmínek a krizových situací v zásobování solí v průběhu samotné zimy. Byla rovněž v souladu s legislativou připravena a odborně seřízena a kalibrovaná technika zimní údržby s vybavením posypovými nástavbami a pluhy, všechny sypače včetně dodavatelských byly vybaveny systémem satelitního sledování pohybu a trasy vozidel (GPS) s vykazováním množství ujetých kilometrů, spotřebovaného materiálu a pohonných hmot. Byly rovněž v předstihu uzavřeny smlouvy na případné výpomoci s dodavatelskými subjekty v případě kalamitních situací. Byla vytipována a schválena místa na ukládání sněhu odváženého z městských silničních průtahů v případě kalamitních stavů pro potřebu zajištění šířkové průjezdnosti silnic.

Na cca 45 km silnic byly v místech s nebezpečím vzniku závějí a sněhových jazyků instalovány zásněžky a sněhové tyče. Na mostech s chodníky, kde nebyla v souladu s Nařízením kraje č. 3/2011 zajišťována schůdnost, byly osazeny značky upozorňující na tuto skutečnost a byly také včas uzavřeny smlouvy s dodavateli na

zabezpečení údržby těch některých chodníků na mostech, vesměs v průjezdních úsecích obcemi, kde navazovaly v zimě obcí udržované chodníky a bylo tedy nutno schůdnost zajistit dodavatelsky, pokud vlastní kapacita k zabezpečení tohoto úkolu nebyla dostatečná. Rovněž byly instalovány značky upozorňující na změnu technologie posypu a značky „zimní výbava“ na silnici I. třídy I/56 v úseku Ostravice – Bílá v Beskydech a na účelové komunikaci Hvězda – Ovčárna v Jeseníkách.

3. Vlastní průběh zimního období

Zimní období 2015/2016 s prvním fyzickým zásahem zimní údržby nastalo již v polovině října, a to na úseku Hvězda – Ovčárna v Jeseníkách. Na ostatním území v oblasti Beskyd a na Karvinsku byla postavena s ohledem na pokles teplot a sněhové přehánky pohotovost včetně vyčlenění zásahové techniky, k výjezdu ale nedošlo z důvodu odtávání sněhových srážek. Během listopadu sněžilo spíše v horských oblastech, teprve ve druhé dekádě měsíce se objevilo první sněžení kromě horských oblastí i v nížinách východní části kraje. Po krátkém ochlazení se však počasí rychle vrátilo do nadprůměrných hodnot teploty. Do vánočních svátků na území celé republiky padaly teplotní rekordy, denní teploty dosahovaly až 16 st. C, noční 8 st. C.

Od konce roku začalo postupné ochlazování. Konec roku tak již zaznamenal denní teploty pod bodem mrazu, noční kolem -10 st. C. První významné sněžení přišlo na Nový rok a zasáhlo západní polovinu kraje i v nížinách. Napadlo kolem 5 cm sněhu, východní část kraje zaznamenal pouze poprašek. Měsíc leden byl zpočátku mrazivý, noční teploty postupně klesly na -17 st. C a denní se pohybovaly kolem -10 st. C. Po 5. lednu však začalo postupné oteplování, které vyvrcholilo kolem 9. ledna deštěm s tvorbou slabé ledovky na celém území kraje. Bylo nutno nasadit preventivní posyp a dále směsný posyp na silnicích II. a III. tříd. Oteplení pokračovalo do 16. ledna, kdy po prudkém ochlazení přišly celodenní mrazy s teplotami na horách kolem -17 st. C, v nížinách kolem -13 st. C. V nižších polohách se objevila sněhová pokrývka do 5 cm sněhu, na horách pak kolem 20 cm, a to za celý leden. Po týdnu nastalo opět oteplení, kdy 25. ledna se na horách objevila po mrholení a dešti ledovka, která byla nebezpečná zejména na úsecích udržovaných inertním posypem.

Oteplení trvalo do začátku února, kdy převládalo teplé a větrné počasí, teploty vstoupaly i nad 10 st. C. 10. února nastalo ochlazení, déšť během dne při 13 st. C přešel postupně do večera ve sněžení a teploty klesly k nule. Od 400 m výšky napadl

nový sníh, a to zejména v oblasti Beskyd. Sníh byl mokrý a těžký, na silnicích se zajižděl rychle do ledu. Do večera napadlo na horách kolem 30 cm sněhu, v nížinách do 5 cm. Z tohoto důvodu inertní úsek silnice I/56 z Ostravice do Bílé byl uzavřen pro vozidla s návěsem a kamiony. Díky nerespektování zákazu došlo k zablokování této silnice pro ostatní vozidla, což musela řešit průběžně policie.

Další oteplení vystřídalo krátké ochlazení 19. února, kdy déšť přešel postupně ve sněžení, které opět výrazněji zasáhlo pouze východní část kraje, tedy oblast Beskyd. Napadlo 5 – 15 cm mokrého těžkého sněhu, takže se opakovala situace s uzavěrou horského úseku silnice I/56. Silnice v nižších polohách zůstávaly mokré.

Následující oteplení do 10 st. C přes den vytrvalo do poloviny března. V noci na 15. března napadlo i v nížinách do 5 cm mokrého sněhu, v Jeseníkách kolem 10 cm a v Beskydech do 15 cm sněhu. Během dne se však již oteplilo a v nížinách sníh roztál, dopravně se tato zimní epizoda obešla bez komplikací. Silnice I/56 v průtahu Beskydami byla uzavřena preventivně. Do konce března bylo počasí relativně teplé s denními teplotami do 12 st. C, noční klesaly k bodu mrazu. Střídala se poměrně často období s mlhami a námrazami. Ke konci měsíce se v období Velikonoc se sice mírně ochladilo, sněžilo však pouze v horských polohách, kdy poslední významné sněžení na horách v rámci silničářského zimního období bylo 24. března v Jeseníkách. **Vzhledem k relativně teplému vývoji počasí na konci března byl režim zimní údržby silnic sezóny 2015-2016 ukončen půlnocí z 31. března na 1.**

dubna. Tímto byla rovněž ukončena nepřetržitá dispečerská a zimní zpravodajská činnost.

Poslední záchvěv zimy se projevil ještě v průběhu dubna, kdy nastalo výrazné ochlazení s poklesem teplot a se sněžením ve vyšších horských polohách. V Jeseníkách v oblasti Ovčárny napadlo ještě kolem 24. dubna 10 cm nového sněhu, další méně častá sněžení v těchto partiích se vyskytla během dubna ještě několikrát, což zapříčinilo odklad již započatých úklidových prací v úseku účelové komunikace Hvězda-Ovčárna. V tomto období byly případné zásahy zimní údržby organizovány v režimu letních pohotovostí s vyčleněnou technikou pro tyto případy.

Vzhledem k velmi mírnému průběhu zimního období bylo zapotřebí organizovat v mimořádném rozsahu náhradní práce pro osádky zimní údržby, které byly na pracovištích ve 24hodinových směnách v pohotovostním režimu.

4. Organizace náhradních prací

V průběhu zimního období byly prováděny v obdobích mírnějšího vývoje počasí potřebné **opravy výtluků v silnicích** studenou směsí. Díky relativně mírné zimě s malým počtem rozmrazovacích cyklů nedošlo na silniční síti k tak četnému výskytu výtluků, jako zimních obdobích s výraznějším projevem zimního počasí s častými a významnými výkyvy teplot.. Proto mohla být pozornost soustředěna také na jiné důležité činnosti, zejména **údržbu silniční vegetace, tedy keřů a stromů, čištění krajnic a příkopů, opravy dopravních značek a svodidel. Po celé zimní období byly organizovány v obdobích, kdy nebyl nutný výjezd techniky zimní údržby, náhradní práce jak na denních, tak na nočních směnách. Na denních směnách se jednalo zejména o práce charakteru údržby silniční vegetace - kácení stromů, ořezy výmladků, čištění silničních pozemků od nežádoucích křovin a náletů, ořezy pro zachování průjezdných profilů.**

Získaná dřevní hmota byla štěpkována pro vlastní využití k vytápění anebo dodavatelsky bez vlastních dalších nákladů včetně odvozu jiným subjektům ke kompostování. Dřevní hmota z kácení pak byla předávána z části Školnímu statku v Opavě (příspěvková organizace kraje) k vytápění areálu, kdy nakládku i odvoz si organizoval Školní statek. Část vytěženého dřeva byla zpracována pro vlastní potřebu pro vytápění provozních budov.

V tomto období pokračovala úspěšná spolupráce s Hasičským záchranným sborem Moravskoslezského kraje při kácení a ořezech vysokých a nebezpečných stromů, stromů v blízkosti obydlí nebo elektrického vedení. **Tato spolupráce posloužila jako výcvik jednotkám hasičů, silničářům pomohla likvidovat ohrožující prvky pro účastníky silničního provozu.**

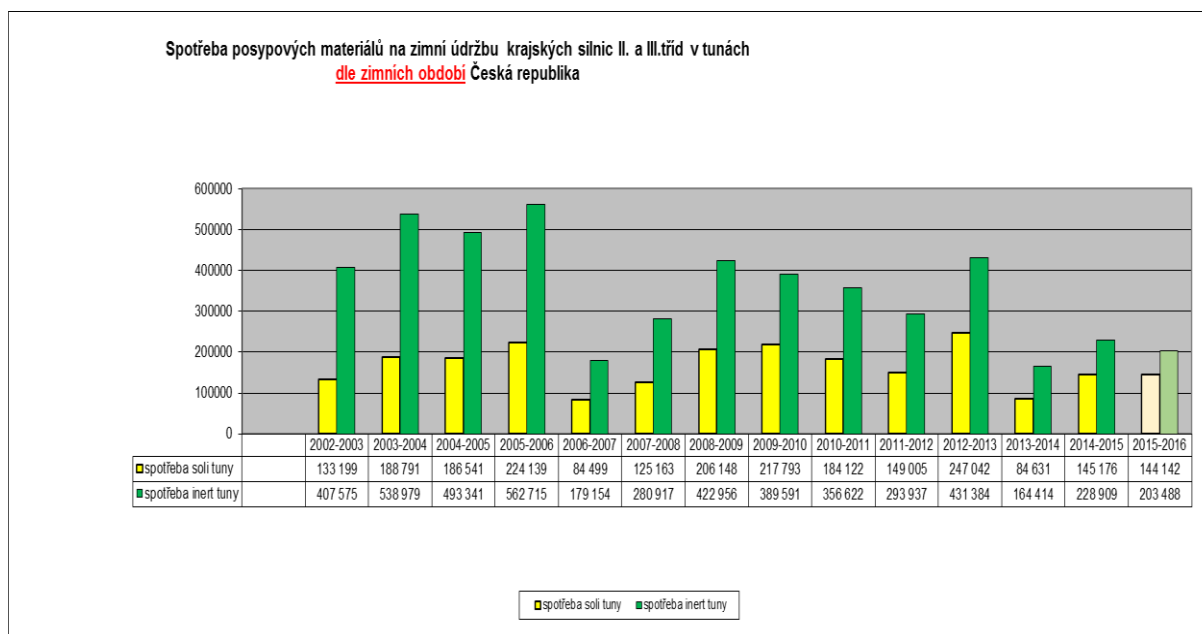
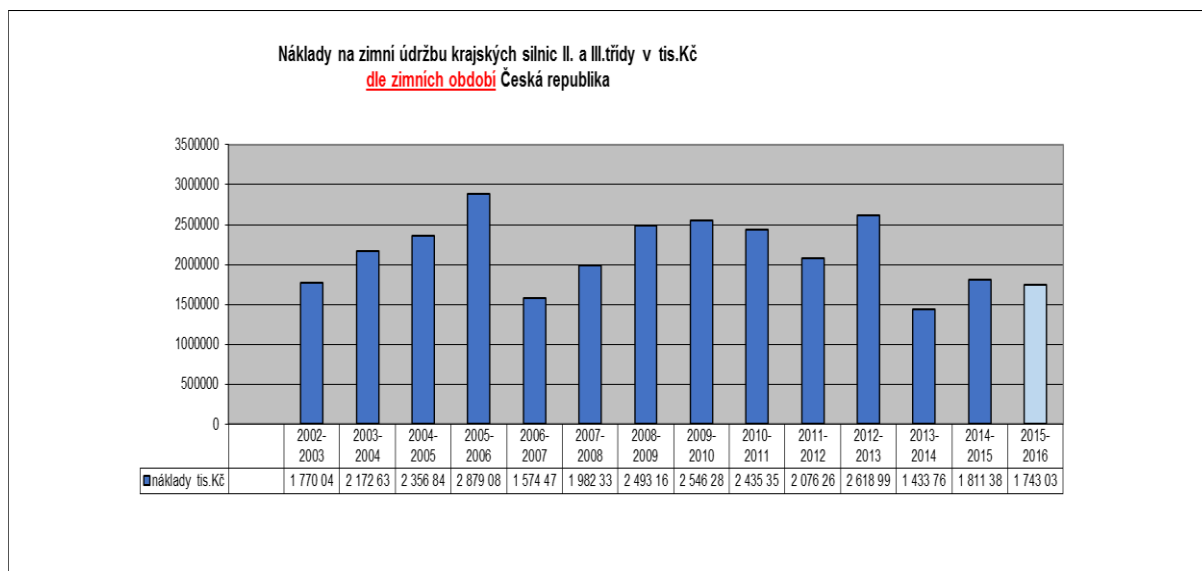
Na nočních dělených směnách byly organizovány práce v areálech cestmistrovství, např. údržba techniky a její příprava na jarní období, opravy a montáže zásněžek a sněhových tyčí pro příští zimní sezonu, údržbářské práce na inventáři cestmistrovství, úklidy budov a dílen, příprava operativního uskladnění přenosného dopravního značení pro letní sezonu.

5. Shrnutí charakteru zimního období 2015 - 2016

Uplynulé zimní období se v průběhu listopadu a prosince vyznačovalo velmi mírným průběhem. Statisticky vzato, srážkově bylo toto období podprůměrné a teplotně nadprůměrné.

Jednalo se o jednu z nejmírnějších zim za posledních pět let, což dokumentuje i grafické zobrazení náročnosti uplynulých zimních období v celostátním měřítku.

Klimatický vrchol zimního období přišel během ledna. Zima byla od ledna charakteristická obdobími oteplení s dešťovými srážkami, střídaných obdobími ochlazení, střídáním deště a mrznoucích srážek, s výskytem intenzivního sněžení v několika vlnách během ledna a února, a to zejména v horských oblastech, převážně Beskyd.

Během tohoto zimního období bylo celkem **123 zásahových dnů** (zima 2014/2015 měla 103 zásahových dnů). Za celé zimní období 2015/2016 bylo na silnicích v kraji v zimě udržovaných prostřednictvím SSMSK **spotřebováno cca 14 tis. tun posypové soli** (zima 2014/2015 20 tis. tun) s tím, že před zimou bylo naskladněno na průměrnou zimu cca 30 tis. tun soli do plné kapacity skladovacích prostor tak, aby teoreticky nebylo nutno doplňovat další zásoby. **Inertního materiálu bylo k posypu využito pouze cca 20 tis. tun** z celkového připraveného množství 55 tis. tun.

Díky relativně mírnému počasí při realizaci zimní údržby v sezóně 2015 - 2016 a díky krátkodobému vývoji zimních povětrnostních jevů (slabá ledovka, krátkodobá silná sněžení v kombinaci se silným větrem) nebylo nutno na žádném z cestmistrovství vyhlášovat v průběhu zimního období kalamitní stav.

6. Porovnání nákladů v zimní údržbě silnic II. a III. tříd (včetně města Ostravy)

Náklady na zimní údržbu v měsících 11 – 12/2010: 94 mil. Kč
Náklady na zimní údržbu v měsících 11 – 12/2011: 53 mil. Kč
Náklady na zimní údržbu v měsících 11 – 12/2012: 64 mil. Kč, 10/2012: 8 mil. Kč
Náklady na zimní údržbu v měsících 11 – 12/2013: 65 mil. Kč
Náklady na zimní údržbu v měsících 11 – 12/2014: 58 mil. Kč
Náklady na zimní údržbu v měsících 11 – 12/2015: 47 mil. Kč

Náklady na zimní údržbu v měsících 1 - 3/2011: 74 mil. Kč
Náklady na zimní údržbu v měsících 1 - 3/2012: 136 mil. Kč
Náklady na zimní údržbu v měsících 1 – 3/2013: 144 mil. Kč, 4/2013: 10 mil. Kč
Náklady na zimní údržbu v měsících 1 – 3/2014: 65 mil. Kč
Náklady na zimní údržbu v měsících 1 – 3/2015: 101 mil. Kč
Náklady na zimní údržbu v měsících 1 – 3/2016: 85 mil. Kč

7. Vybavení pro zimní údržbu silnic

Správa silnic Moravskoslezského kraje má pro výkon zimní údržby silnic 136 vlastních sypačů. V roce 2015 byly pořízeny 4 nové kompletně vybavené sypače, včetně pluhu a speciální nástavby. Tyto stroje byly pořízeny pro střediska v Bruntále, Frýdku-Místku, Novém Jičíně a v Opavě. Pro středisko Opava byl pořízen nakladač pro nakládku posypových materiálů. Na cestmistrovství v Hrabyni byla před zimním obdobím dokončena nová kapacitní hala na uskladnění 1700 t posypové soli jako kapacitní zázemí pro údržbu nového směrově rozděleného tahu silnice I/11 z Ostravy do Opavy.

Všechna vozidla zimní údržby silnic včetně dispečerských vozidel mají vybavení GPS se sledováním polohy vozidla, jeho výkonu a spotřeby materiálu. Tento systém s možností přímého sledování pohybu vozidla na okruhu z dispečinku se již plně osvědčil a umožnil operativní opatření ze strany dispečera při vzniku požadavku na řešení problematické situace, a to jak u vlastních vozidel, tak u dodavatelských, což je také zakotveno v příslušných smlouvách.

Stávající technické zabezpečení zimní údržby silnic v kraji je dostatečné s ohledem na rozsah silniční sítě, na které se provádí zimní údržba. Při dostatku posypových materiálů je tak možno zajistit sjízdnost silnic v souladu s platným plánem zimní údržby.

8. Škody na silnicích

Přímým důsledkem zimního počasí, teplotních výkyvů během měsíců na začátku roku, bývá výskyt škod na silniční síti v kraji. Poškození silnic je tak na konci tohoto zimního období díky relativně nízkému počtu mrazivých dnů a s nimi souvisejícím střídáním teplot na valné části silniční sítě kraje minimální. I přes to se však již v průběhu března počaly projevovat na většině silniční sítě spíše ojedinělé výtluky a poruchy malého rozsahu, které ještě během zimního období byly opravovány studenou obalovanou směsí průběžně v rámci náhradních prací.

Nejvíce dotčené úseky silnic II. a III. tříd jsou navrženy do plánu souvislých oprav silnic, který bude v letošním roce z většiny financován Státním fondem dopravní infrastruktury ve výši 168,4 mil. Kč. Kromě toho jsou připraveny k realizaci další souvislé úseky silnic II. a III. tříd, které budou financovány krajem. Finanční objem těchto oprav bude činit cca 145 mil. Kč. Svůj podíl na poměrně nízkém výskytu poruch vozovek po tomto zimním období mají nepochybně i provedené souvislé opravy silnic II. a III. tříd v minulých letech.

9. Zimní údržba dodavatelsky

Část výkonů zimní údržby komunikací byla prováděna v souladu s plánem zimní údržby silnic dodavatelsky. Jednalo se zejména o údržbu silnic II. a III. tříd na území města Ostravy, dále o výkony na cestmistrovství Bílovec střediska Nový Jičín, na cestmistrovství Bílá na silnici I/35 na území Zlínského kraje včetně dispečerské služby. Další výkony dodavatelsky byly relativně ojedinělé a uskutečnily se zejména v souvislosti s výpomocí při zajištění odklizení sněhu z vozovek při intenzivním sněžení k posílení vlastních kapacit v lednu a v únoru.

10. Meteorologický informační systém

Zimní údržba silnic v Moravskoslezském kraji byla podpořena plně funkčním a aktualizovaným systémem včasných předpovědí vývoje počasí a povětrnostních jevů, které byly poskytovány Českým hydrometeorologickým ústavem, jako součásti celostátního Jednotného systému dopravních informací a dále instalovanými hlásiči náledí na vybraných silnicích v kraji. Nové hlásiče byly instalovány a zprovozněny na vybraných úsecích silnic I. tříd a na silnici II/452 u Široké Nivy. Dispečeri zimní údržby měli k dispozici na všech cestmistrovstvích aktualizovaný systém pro podporu rozhodování v dispečerské službě Metis, který poskytuje komplexní informace pro rozhodování dispečerů při organizaci výkonu zimní údržby silnic.

Dispečeri navíc využívali informace o vývoji počasí z jiných zdrojů, např. z internetových aplikací polské, norské nebo německé povětrnostní služby, které jsou pro náš region velice přesné. **Na výskyt nebezpečných jevů v souvislosti se zimní údržbou silnic byly vydávány výstrahy, které byly online předávány dispečerům.** Vzhledem k tomu, že tento předpovědní systém díky internetovému šíření je dostupný na všech cestmistrovstvích, mohli jednotliví dispečeri s těmito údaji pracovat a organizovat podle nich **připravenost techniky pro posílení výkonů na exponovaných úsecích silnic a v samotném průběh zásahu.** Všechna dispečerská pracoviště na všech cestmistrovstvích jsou vybavena malými meteorologickými stanicemi s měřením základních parametrů včetně možných výstrah na vznik náledí a jiných nebezpečných meteorologických jevů.

11. Kontroly výkonů zimní údržby silnic u SSMSK

V průběhu zimního období probíhaly u SSMSK kontroly výkonů zimní údržby silnic a kontroly provádění náhradních prací společně s dodržováním režimu noční dělené pracovní směny. Tyto kontroly byly interní, kdy řídící pracovníci na všech úrovních návštěvami na cestmistrovstvích na dispečerských pracovištích i v terénu při výkonech zimní údržby kontrolovali kvalitu a četnost údržby společně s dodržováním vnitřních předpisů SSMSK, vztahujících se k zimnímu období.

Kromě toho proběhly také externí kontroly, a to ve vztahu k povinnostem plynoucím ze smlouvy s Ministerstvem dopravy k údržbě rychlostních silnic a silnic I. tříd v kraji. Tyto kontroly měly formu průběžných návštěv na střediscích se zaměřením na shodu fakturovaných a vykázaných údajů o výkonech zimní údržby s údaji v prvotních dokladech, tj. v záznamech deníku zimní údržby na dispečerském pracovišti, v dokladech o jízdách a výkonech vozidel a strojů zimní údržby, dodavatelských mechanismů, o nakládce posypových materiálů ve formě vážních lístků. To vše pak bylo porovnáváno s tzv. očekávanými výkony u vybraných položek zimní údržby a s tzv. zimním indexem, aby byla následně vyhodnocena adekvátnost zimní údržby v kraji, tj. zda výkony zimní údržby na silnicích I. tříd byly přiměřené vývoji počasí v kraji dle údajů ČHMÚ v porovnání s dlouhodobým průměrem pro příslušné zimní období. Kontroly prováděly z pověření Ředitelství silnic a dálnic na každém středisku za každý měsíc firma Road control s. r. o. a z pověření Ministerstva dopravy formou tzv. Inspekce výkonů zimní údržby cíleně na středisku Nový Jičín firma Cross Zlín a.s. Tyto kontroly dopadly úspěšně, bez zásadních opatření nebo nálezu podstatných pochybení.

Závěrem k proběhnuvším externím kontrolám je možno konstatovat, že nebylo shledáno ze strany těchto kontrol závažné pochybení při provádění zimní údržby silnic I. tříd v kraji. Naopak byla pozitivně hodnocena úroveň a kvalita zpracování plánů zimní údržby, zveřejnění plánu zimní údržby na webových stránkách organizace, úroveň vedení deníků zimní údržby na dispečerských pracovištích, využívání roztoku solanky o vyšší koncentraci ke zkrápění soli a při likvidaci ledu při teplotách nižších -10 st. C, přehlednost a zkoordinování údržbových okruhů, funkčnost a dokladovatelnost záznamů o provozu vozidel zimní údržby v systému sledování GPS a v neposlední řadě vybavenost a organizace dispečerských pracovišť.

SSMSK organizovala také namátkové kontroly výkonů a jejich shody s fakturovanými údaji u svých dodavatelů. Rovněž v této oblasti nebylo shledáno závažných nedostatků.

12. Návrh opatření na základě zkušeností ze zimního období

Na základě průběhu letošního zimního období a jeho vyhodnocení se zástupci Policie ČR a ŘSD ČR správy Ostrava budou pro příští zimní období přijata následující opatření:

- **i tentokrát se plně osvědčil u jednotlivých cestmistrovství systém předzásobení pro zkrápění přesyceným solankovým roztokem**, který zajišťuje účinnost rozmrazování i při teplotách kolem -20 st. C. Tento je cenově výhodnější než chlorid vápenatý. Solanka již byla využita v předchozích i v letošní zimní sezóně na všech střediscích SSMSK. Skladovací kapacity pro solanku činí 470 m³ a plánuje se rozšíření o využití nádrží na asfaltové emulze, které jsou přes zimní období prázdné. Ošetření solankovým roztokem se velmi osvědčilo při zásazích na **vozovkách v průběhu ledna a února při velmi nízkých teplotách pod -10 st. C velmi rychlou reakcí** aplikovaného roztoku.

- bylo realizováno předzásobení před začátkem zimního období v benkalorech na střediscích **naftou pro teploty do -22 st. C** a zásobení dostatečným množstvím vhodných aditiv do pohonných hmot
- bylo provedeno **předzásobení posypovou solí na plné kapacity skladů za letní ceny** v důsledku zkušenosti s kritickým nedostatkem posypové soli v minulých zimních sezónách a dle zkušeností z průběhu počasí předchozích zimních sezón

s neobvykle dlouhou dobou trvání. I přes zůstatek soli z této sezóny ve skladech bude sůl využita pro příští zimní období s plánovaným doplněním do plných kapacit skladů během letního období roku za výhodné letní ceny.

- jako každým rokem bude realizováno **pořízení nové techniky pro zimní údržbu silnic**, a to šesti kompletně vybavených sypačů pro střediska Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín a Opava, dále budou pořízeny nakladače pro uhrnování a nakládku skladovaných posypových materiálů.

- **na základě vyhodnocení uplynulého zimního období s Policií ČR a Ředitelstvím silnic a dálnic, správou Ostrava týkající se průběhu meteorologických jevů na Jablunkovsku, byla přijata z důvodu významnosti komunikace opatření posílení údržbových okruhů** na silnici I/11 v úseku státní hranice SR – Jablunkov – Bystřice n. O. posílením standartního výkonu sypače druhým sypačem a změna technologie údržby silnice II/474 v průtahu Mostů u Jablunkova a silnice III/01179 Mosty u Jablunkova – Šance z inertního na chemický posyp, neboť tato trasa bude využívána jako náhradní pro případ nutného objezdu při problémech na silnici I/11. Toto opatření se v letošní sezóně plně osvědčilo a bylo pozitivně hodnoceno ze strany Policie ČR.

- **ze strany ŘSD bude přijato opatření ke zvýraznění případných uzávěr silnice I/56 v úseku Ostravice – Bílá – Bumbálka** pro kamiony proměnným dopravním značením při meteorologických podmínkách s předpokladem problémů se sjízdností pro těžká nákladní vozidla.

13. Spolupráce se složkami IZS

Byť s mírným průběhem počasí, avšak i v během tohoto zimního období byla nutná při zabezpečení sjízdnosti svěřené silniční sítě spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému. **Zejména se jednalo o zajištění organizace a usměrnění dopravy** v případech zablokování průjezdnosti silnic kamiony, kdy policisté odkláněli dopravu a ve spolupráci s dispečery zimní údržby byly zajištěny náhradní trasy pro osobní dopravu a prostředky hromadné přepravy osob.

Jiný způsob spolupráce byl zapotřebí s jednotkami Hasičského záchranného sboru, kdy byly **odstraňovány nebezpečné stromy nebo větve, které tvořily ohrožení účastníků silničního provozu**. Je zapotřebí konstatovat, že shora uvedená spolupráce je potřebná, osvědčuje se a bude využívána i v příštích zimních obdobích.

14. Závěr

Zimní údržba pozemních komunikací je, společně se zajištěním prvků bezpečnosti, stěžejní činností správce pozemní komunikace. Čím méně je zásahových dnů zimní údržby a čím méně použitého posypového (zejména chemického) materiálu, tím méně škod na silnicích vznikne. Jak vyplývá z předchozích a jinde publikovaných údajů o nákladech a výkonech zimní údržby, jak na dálnicích, tak na silnicích I. třídy a ostatních silnicích, patří uplynulá sezóna k těm relativně méně náročným a nákladným z historie sledovaných ukazatelů zimní údržby.

Pro nadcházející sezónu zimní údržby 2016 - 2017 si přejme opravené vozovky, příznivé počasí, zasněžené jenom sjezdovky a sánkařské dráhy, ukázněné, ohleduplné a trpělivé řidiče, kteří respektují náročnou práci silničářů.